

[Poul Møller.]

vil gerne slå fast, at vi kun kan medvirke til en skattereform, såfremt provenuet af nye skatteformer virkelig anvendes til en reform og ikke sluges af nye statsudgifter eller går til at opbygge nye vældige statsoverskud, som medfører, at en større og større del af indkomsterne i samfundet styres og dirigeres af statsmagten.

Skal inflationen bekæmpes, er det også nødvendigt, desværre, at se på indkomstudviklingen. Vi burde af bitter erfaring være nået dertil, at vi roligt kan beskæftige os med indkomstpolitiske midler og mål, uden at der straks skal lyde et ramaskrig. Det er hverken i den ene eller den anden befolkningsgruppes interesse, at indkomsterne fastsættes uden sammenhæng med den økonomiske virkelighed. Stærke interesseorganisationer holder hinanden sådan i skak, at det kun er meget lidt, den ene gruppe kan opnå på andre gruppers bekostning. Manglende tilbageholdenhed i indkomstpolitikken fører uvægerligt til, at vi enten får en ubehagelig inflation eller meget ubehagelige foranstaltninger, som må gennemføres for at undgå inflationen. Det stærke greb, landets største interesseorganisation har i den nuværende regering, og som jo langtfra er blevet mindre ved sommerens ministerskifter, forøger frygten for, at den siddende regering ikke vil være i stand til at handle uafhængigt på dette centrale område.

Vismændenes rapport, som jeg atter vender tilbage til, fordi det er et aktstykke afgivet af uvildige økonomer, som regeringen selv har udnævnt, fastslår jo med al ønskelig tydelighed, at den manglende balance i høj grad må tilskrives en fejlslagen indkomstpolitik. Der er formentlig ingen politikere, som ikke helst ville holde fingrene væk fra så ømtålige områder, hvor så stærke vælgerinteresser er indblandet, men vi slipper ikke uden om at beskæftige os med problemet.

Der kan naturligvis ingenting ændres i det, som er sket, og det er heller ikke rimeligt og heller ikke realistisk at ville sætte de store interesseorganisationer ud af spillet. Vi ser alle sammen helst, at de klarer deres mellemværende på samfundsøkonomisk forsvarligt grundlag, det er ligetil, men selv arbejderregeringer som f. eks. den engelske

har måttet erkende, at det ikke kan blive ved med at gå, uden at samfundet på en eller anden måde sikrer sig, sådan som vi på andre felter for længst har sikret os, imod samfundsmæssigt urimelige aftaler. Jeg ved ikke, om den højtærede statsminister vil gå så langt, som mr. Brown har gjort i Storbritannien, men jeg vil egentlig gerne bede ham udtale sig om den engelske ordning og, hvis han afviser den, om, hvad statsministeren ellers påtænker for at undgå en tilsvarende indkomstudvikling som den, vi oplevede i 1961 og i år. Det er den ene side af sagen.

Den anden er, hvad samfundet kan gøre, hvis konflikter skulle udbrøde. Vi oplevede i foråret, at regeringen gik ind for en voldsom og tvungent løsning på telefonstrejken. Er regeringen villig til at følge det spor, altså instituere et tilsvarende organ, som den slags konflikter kan henvises til, hvis statsministeren eller folketinget anser indgreb for tvingende nødvendige?

Statsministeren omtalte i åbningstalen det folketingsudvalg, der er nedsat for at behandle retningslinjerne for den fremtidige boligpolitik. Vi håber snart at se resultater af dette udvalgs arbejde. Boligproblemerne kan jo desværre ikke siges at være aftagende, tværtimod. Nybyggeriet er allerede truet af en krise, som hurtigt kan få alvorlig karakter. Fra hovedstaden foreligger meddelelse om så voldsomme stigninger i bygge- og prioriteringsomkostningerne, at der nu tales om huslejer på helt op til 118 kr. pr. m² i det sociale byggeri mod 70 kr. i 1964 og 35 kr. i 1960. I Jylland er der ledige nye boliger i områder, hvor der stadig er mange boligsøgende. Det er utvivlsomt rigtigt, når det hævdes, at der består en nøje sammenhæng mellem forholdene på boligmarkedet som helhed og nybyggeriets vilkår og omfang. Det økonomiske råds formandskab har påpeget denne sammenhæng. Hvis boligmarkedet ikke normaliseres, vil boligproblemerne ikke kunne løses. Så vil vi få en konstant tilstand med mangel på boliger, og det vil hele tiden navnlig blive de unge, ikke mindst de unge familier, og dem, der må flytte fra én arbejdsplads til en anden, som kommer til at undgælde. Både menneskelige og økonomiske hensyn taler i højeste grad for, at der nu for alvor bliver taget fat på dette problem.